

ТАБИЯТ ТААНУУ ФАКУЛЬТЕТИНДЕ АНГЛИС ТИЛИН ОКУТУУДА ЗАМАНБАП ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫН КОЛДОНУЛУШУ

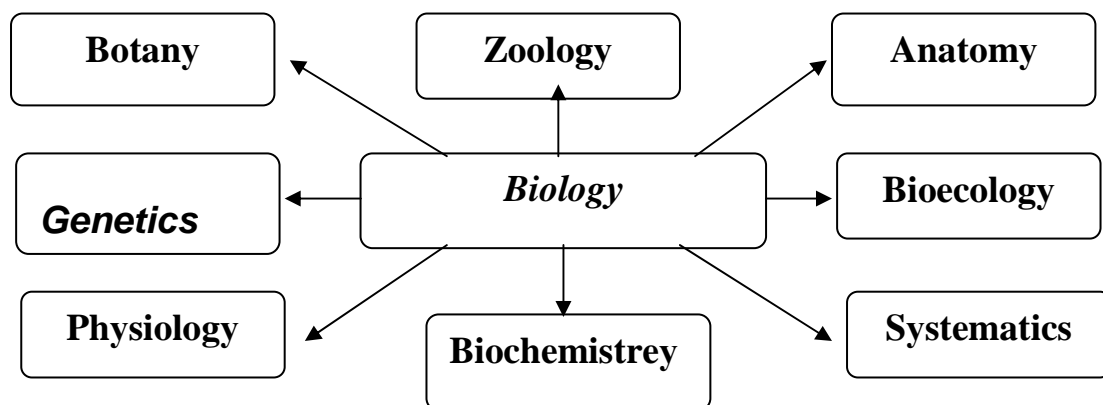
Бул макалада табият таануу факультетинде англис тилин окутуунун кээ бир усулдары жана жыйынтыгы жөнүндө баяндалат.

Предлагаемая статья представляет собою описание результатов обучения иностранному языку на факультете естествознания.

In this article are given some ways and expected results of teaching English at the faculty of Natural sciences?

Бүгүнкү күндө илимдин жана техниканын дүркүрөп өсүүсүндөгү жаңылыктарды, ар түрдүү тилде сүйлөгөн элдердин маанилүү информацияларды алмашуусун англис тилсиз элестетүү кыйынга турат. Башка предметтердин катарында эле табият таануу факультетинде англис тили сабагы да окулат. Англис тили сабагы 1-2-курстарда окулат. Тил илими көбүнчө оозеки речти үйрөтүү болуп саналгандыктан, биздин сабактар практикалык курс болуп эсептелет. Ошондой эле окутуу учурунда биз студенттерге жазуу, ой жүгүртүү, угуу ыкмаларын кошо үйрөтөбүз. 1-курста көбүнчө өзү жөнүндө жана өлкө таануу боюнча сабактар өтүлөт. Сабак мезгилинде окутулуп жаткан тилдин фонетика, лексика жана грамматикасын айкалыштырып өтөбүз. Ал эми 2-курстарга токтолсок программа боюнча адиске ылайыкташкан атайын тексттер боюнча сабак өтүлөт. Мисалы: «Biology», «The senses», «The ondrful brain», «Medicinal plants», «Plants we eat», «Skin, hair teeth», «Cells», «Flowers», Mammals», «Birds» жана башка тексттер, аталган тексттер план боюнча саатарга бөлүнгөн. Сабактын планы так, даана болушу шарт. Студенттерге коюлган теманы жеткиликтүү жана кызыктуу өтүш үчүн мугалим өзүнүн үстүнөн туруктуу иштеши зарыл. Сабакка керектүү көрсөтмө куралдар менен жабдылыш керек.

Сабактын максатын иш жүзүнө ашырууда ар бир окутуучу өзүнүн усулдарын колдонот. Биз сабак мезгилинде окутуунун жаны заманбап технологияларын же стратегияларын колдонобуз. Мисалы: ББК методу, кластердин түрлөрү, зигзаг, муз жаргычтар, кабарлашып окуу, концептуалдык карта, синквейн, сүрөт галереясы, түрдүү оюндар ж.б. Мисалы, «Biology» деген теманы алып көрөлү. Тема 4 саатка ылайыкташкан. Акыркы жыйынтыктоочу сабакта төмөнкү 2 стратегияны колдонуу максатка ылайыктуу. Мисалы, катар кластерди алууга болот.

Бул жерде биология эмнени окутат? Биологиянын негизги бөлүктөрү кайсылар? Жоопту алгандан кийин ар бир бөлүккө өзүнчө токтолуп, жоопту толуктайбыз. Ошондой

эле синквейнди алып көрүүгө болот.

Biology Interesting wonderful
Teaches, discovers, makes to think.

Creates secrets of the world's environment and science.

Сабак учурунда тайпада иштөө, жупта иштөө ыкмалары колдонулат. Адистикке ылайыкташкан, тандалма тексттердин материалдарын окутуу менен, биз студенттердин англис тилине болгон кызыгууларын арттыра алабыз. Муну биз өз тажрыйбабыздан улам көрүп жатабыз. Табият таануу факультетинде студенттерге англис тилин сабакта гана колдонбостон тарбиялык мааниде дагы өтөбүз. Мисалы, «Экология жана аны коргоо» деген темада студенттер арасында диспут өткөрдүк. Студенттер кызыгуу менен катышып, пикир алышты. Ошону менен эле катар факультеттин студенттери менен өз алдынча иштөө дагы жакшы жолго коюлган. Алар өтүлгөн темалар боюнча рефераттар, докладдар, буклеттер түзүлүп, аларды талкууга алышат.

3. Дагы бир мисал: «Animals» деген теманы алып көрөлү. Бул теманы студенттер кызыгуу менен талкуулашат. Сабакты жандуу өтүү үчүн бир нече оюндарды колдонууга болот.

Мисалы, Game I

1. One student says the name of an animal.
2. The other student must point to the correct animal
3. Then the students swap roles

Game II

1. One student gives hints to describing the animal without showing the animal without using the animal's name: It has...
2. The other student has to guess the correct animal's name «Is it a...

Game III Who am I?

Have students take turns describing an animal without mentioning the name of the animal. Other students will guess the animal. Encourage students to use full sentences and accurate language in their descriptions. Example: Student: «I am a big animal. I live in the forest. I have four legs and a big trunk. Who am I?»

Адабияттар:

1. Иностранные языки в школе. -Москва, № 6.-1990.
2. Сынчыл ойлонууну өстүрүүнүн стратегиялары. //Методикалык семинардын материалдары. -Ош, 2007.